

Správa z Majstrovstiev sveta v orientačnom behu 2019

Dátum: 09.-18.08.2019, Sarpsborg, Nórsko

Účastníci: na základe schválenej nominácie P-SZOŠ, v zmysle nominačných kritérií, ako pretekári:

kat. M/muži: Tomáš Mušínský/ATU Košice (disciplína middle, lesná štafeta), Michal Krajčík/ATU Košice (middle, long), Dušan Sláma/ ATU Košice (long, lesná štafeta), Jakub Chupek/Slávia ŽU Žilina (middle, lesná štafeta),

kat. W/ženy: nikto.

Vedúci výpravy: boli spoločne pretekári Michal Krajčík a Tomáš Mušínský, aj na základe využitia tejto možnosti zo strany organizátora MS v OB 2019, aby sa tak nemusel hradiť samostatný poplatok za vedúceho výpravy, ktorý by nebol súčasne i pretekárom na MS v OB 2019. Tento postup bol konzultovaný a pozitívne odsúhlasený so zúčastnenými.

Doprava: zabezpečená kombináciou leteckej dopravy z miesta bydliska a využitím požičania motor. vozidla z Goteborgu/Švédsko na presuny do dejiska MS v Sarpsborgu a počas samotných dní v rámci programu MS v OB aj na oficiálne tréningy. Vodičom bol T. Mušínský. Odlet z Košíc dňa 9.8. do Goteborgu v ranných hodinách, odtiaľ požičaným vozidlom do Sarpsborgu. Prílet do Košíc z Goteborgu dňa 18.8. vo večerných hodinách.

Ubytovanie: zabezpečené na posteliach, v ponúkanom hoteli organizátormi MS v OB v centre pretekov v Sarpsborgu. Súčasťou ubytovania bola možnosť využiť na regeneráciu bazén vo wellness centre hotela.

Stravovanie: polpenzia/R+V, zabezpečené formou bufetových stolov v mieste ubytovania, obedy individuálne podľa časového harmonogramu jednotlivých dní programu MS v OB.

Všetky náklady, súvisiace so zabezpečením pretekárov na MS v OB 2019 boli uhradené SZOŠ.

Majstrovstvá sveta v orientačnom behu 2019 sa uskutočnili v dňoch 9.-18.8.2019 v lesných priestoroch v okolí mesta Sarpsborg, kde sa nachádzalo aj centrum pretekov. Boli to prvé majstrovstvá sveta v OB v tzv. lesných disciplínach (stredná trať/middle, dlhá trať/long a lesné štafety), po rozdelení na tzv. lesné a urbánne MS v OB. Na týchto MS v OB mohli za SR štartovať v disciplíne long/dlhá trať až dvaja pretekári v kategórii mužov (priamo finále, bez kvalifikácie), na základe umiestnenia SR v klasifikácii krajín-tzv. druhá divízia (krajiny umiestnené na 9.-22. mieste na základe predchádzajúcich výsledkov z MS v OB 2017 a 2018). V disciplíne middle/stredná trať bola kvalifikácia (tri paralelné skupiny), keď bolo možné nominovať troch pretekárov za krajinu v každej kategórii. Preteky štafiet (tzv. lesná štafeta) pozostávali z troch úsekov. SR mala zastúpenie na týchto MS v OB iba v mužskej kategórii pretekov štafiet.

Prvou disciplínou programu MS v O 2019 bola kvalifikácia strednej trate/middle, 13.8.2019. Za SR nastúpili na štart M. Krajčík, T. Mušínský a J. Chupek. Postúpiť do finále disciplíny middle sa podarilo iba Jakubovi Chupekovi (aj na základe nového postupového kľúča pre túto disciplínu na MS v OB 2019), ostatní naši pretekári ostali pred bránami finále. Postupový kľúč bol nasledovný: prvých 15 pretekárov na základe výsledkov každej kvalifikačnej skupiny, ďalších 15 pretekárov na základe nového pravidla pre túto disciplínu na týchto MS, kde postúpili do finále aj najlepší pretekári z krajín,

ktorí sa neumiestnili na prvých 15-tich/postupových miestach výsl. listiny vo svojej kvalif. skupine. Celkový počet pretekárov vo finále disciplíny middle bol 61 pretekárov, každá krajina mala zastúpenie vo finále middle aspoň jedným pretekárom.

MIDDLE, kvalifikácia, 13.8.2019

Terén kvalifikácie middle bol typický škandinávsky terén, s množstvom terénnych tvarov, minimálnym počtom využiteľných cestičiek pri novej voľbe postupov, s náročnejšími dohľadávkami kontrolných stanovišť. Väčšina KS bola na menších terénnych tvaroch a objektoch (údolíčka, skalky, zrúzy, bažinky, kôpky). O náročnosti kvalifikácie hovorí aj fakt, že prakticky sa nedalo využiť doslovne ani 150 metrov po lesnom chodníku.

Výsledky, kvalifikácia middle:

Skupina 1[4.22 km, 41 pretekárov]: 1. O. Lundanes/Nórsko 24:20 min.,24. T. Mušínský/SR 34:01 min.

Skupina 2[4.20km, 40 pretekárov]: 1. L. Basset/Francúzsko 24:49 min.,16. J. Chupek/SR 30:12 min.

Skupina 3[4.23 km, 40 pretekárov]: 1. M. Kyburz/Švajčiarsko 25:21 min.,28. M. Krajčík/SR 32:41 min.

Nasledujúci deň po kvalifikácii na strednej trati/middle boli preteky na dlhej trati/long. Za SR nastúpili na štart M. Krajčík a D. Sláma. Štartová listina disciplíny long pozostávala z pretekárov, na základe už spomínaného poradia krajiny v príslušnej divízii. Krajiny na 1.-8. mieste v tejto klasifikácii mohli postaviť na štart až troch pretekárov plus predchádzajúceho majstra sveta v disciplíne long, ak ho krajina nominovala.

LONG, finále, 14.8.2019

Terén longu s cieľovou arénou v okolí usadlosti Mork predstavoval početné možnosti volieb postupov pri dlhších úsekoch, najmä najdlhší úsek z 10.-11. kontrolu mal takmer 5 km vzdušne. V priestore pretekov bolo pri porovnaní s kvalifikáciou middle pomerne viac lesných komunikácií, cestičiek, alebo asfaltová cesta, otvorené územia či výrazné porasty. Charakter trate finále longu neumožňoval prílišné a výrazné zjednodušenia behu po líniách, vyžadoval podrobné čítanie mapy až po dohľadávky. Aj zdanlivo výrazné kopce boli vo svahoch detailne členité a umiestnenia kontrolných stanovišť boli väčšinou na nevýrazných objektoch. Kvalitná severská klasika.

Výsledky, long, finále:

kat. M/muži [16.63 km, 530 m prevýšenie, 26 kontr. stanovišť, 78 pretekárov]: 1. O. Lundanes/Nórsko 90:09 min., 2. K. Fosser/Nórsko 91:48 min., 3. D. Hubmann/Švajčiarsko 93:07 min.,57. M. Krajčík/SR 125:03 min., 61. D. Sláma/SR 129:54 min.

MIDDLE, finále, 16.8.2019

Po dni voľna po pretekoch disciplíny long/dlhá trať, nasledovali preteky finále disciplíny middle. Terén finále middle predstavoval pokračovanie terénu longu, severnejšie od cieľovej arény v Morku. Okrem nábehovej časti od štartu s prebehovým úsekom, kde bolo možné využiť komunikácie, bola trať finále middle technická severská trať bez možnosti využitia komunikácií, ktoré sa tam ani prakticky nevyskytovali. Po 15-tu kontrolu bol terén členitý, ktorý vyžadoval presné čítanie detailov, náročné

dohľadávky, zmeny smerov. Niektoré kontroly boli umiestnené aj na tvaroch, vykreslených pomocnými vrstevnicami (celkovo 6), čo dotvára charakter členitosti tohto terénu. Od 15-tej kontroly bol charakter trate rovinatejší so zdanlivo technicky ľahšími dohľadávkami, časť v oblasti s podrastom.

Výsledky, middle, finále:

kat. M/muži [6.14 km, 61 pretekárov]: 1. O. Lundanes/Nórsko 34:18 min., 2. G. Bergman/Švédsko 34:29 min., 3. M. Daehli/Nórsko 34:47 min.,48. Jakub Chupek/SR 45:36 min.

Záverečnou disciplínou na programe MS v OB 2019 boli preteky lesných štafiet. SR štartovalo v kategórii mužov v zložení: I. úsek T. Mušínský, II. úsek D. Sláma, III. úsek J. Chupek.

ŠTAFETY, 17.8.2019

Terén štafiet predstavoval severovýchodnú časť priestoru arény v Morku. Mimo terénu pretekov kvalifikácie middle s cieľovou arénou v oblasti Knatterudfjellet, bol týmto využitý kompletne priestor v okolí arény Mork na všetky lesné finálové preteky (finále middle, long a štafety). Oproti terénu finále middle alebo časti longu, predstavoval terén pretekov štafiet členitý rozdrobený terén s množstvom terénnych tvarov, objektov, v časti zarastený s podrastom. Náročné technické trate pretekov štafiet vyžadovali precízne čítanie mapy, rozlišovanie jemných terénnych tvarov a objektov, dohľadávky predstavovali jemné objekty. V porovnaní s pretekmi finále middle nebol ani jeden objekt kontroly umiestnený na pomocnej vrstevnici.

Výsledky, štafety:

1. Švédsko (Runesson, Svensk, Bergman) 100:42 min, 2. Fínsko (Niemi, Kuukka, Kirmula) 102:16 min., 3. Francúzsko (Rio, Tranchand, Basset) 102:25 min.,.....25. SR (Mušínský, Sláma, Chupek) 129:40 min.

Vyhodnotenie vystúpenia reprezentačného výberu dospelých na MS v OB 2019

Na základe výsledkov na MS v OB 2019 sa nepodarilo slovenským pretekárom udržať pozíciu v tzv. druhej divízii klasifikácie krajín v kategórii mužov, zaručujúcej minimálne dve priame finálové miesta na štarte v disciplíne long na MS v OB 2021. V kategórii žien nemalo Slovensko zastúpenie v žiadnej disciplíne. V kategórii žien sa SR nachádza až na konci tretej divízie klasifikácie krajín.

V disciplíne middle bolo prianím aspoň dvakrát postup do finále, čo sa podarilo iba na 50%, keď ako jediný postúpil do finále najmladší účastník slovenskej výpravy Jakub Chupek, vekom ešte junior (1999). Na základe nového postupového kľúča, platného pre disciplínu middle na týchto MS bolo už dopredu jasné, že v prípade výsledkov bez priameho postupu zo skupiny (do 15. miesta) bude mať Slovensko aspoň jedného finalistu. Spoliehali sme sa aj na najskúsenejšieho pretekára Michala Krajčíka, ktorý v minulosti dokázal v technicky náročnom severskom teréne škandinávského typu podať stabilný výkon. Nepodarilo sa mu však „vystúpiť zo svojho tieňa“ posledných rokov, keď obsadil až 28. miesto vo svojej kvalifikačnej skupine. To isté platí o Tomášovi Mušínskom, ktorý nevyužil svoje rýchlostné predpoklady a skončil 24. v skupine bez šance na postup. Debutant na seniorských MS v OB za SR, Jakub Chupek, obsadil vo finále disciplíny middle 48. miesto, čo môže znamenať kvapky optimizmu do nasledujúcich rokov prípravy tohto talentovaného (=výsledkami

kvalitného) juniora (pozíciu najlepšieho slovenského juniora predtým dokázal potvrdiť aj na juniorských MS 2019 v Dánsku a predtým aj zvíťazil v nominačných pretekoch SR pre MS2019).

V disciplíne long boli na štarte stále ešte tejto tzv. „kráľovskej“ disciplíny (kedysi označovaná *klasická trať, klasika*) dvaja pretekári za SR. Ambície sme mali vyššie (niekde na úrovni 40.-50. miesta), ako ukázali výsledky. Realita bola horšia. Takmer 35-minútová strata na víťaza pre M. Krajčíka bolo až 57. miesto a ďalší nováčik v drese SR na vrcholnom seniorskom podujatí D. Sláma obsadil 61. miesto so stratou takmer 40 minút. Aj napriek fyzicky náročnému a mapovo technickému terénu sme očakávali trochu lepšie výsledky.

Výsledky v pretekoch lesných štafiet majú významné miesto pri hodnotení do klasifikácie krajín a práve z tohto dôvodu sme vkladali najväčšie nádeje do výsledkov pretekov štafiet. Očakávania boli na úrovni 20.-22. miesta. Aspoň pre také krajiny ako SR, keďže nemáme v jednotlivcoch plné zastúpenie na štarte. Na základe dohody medzi pretekármi po odsúhlasení v RT dospelých si pretekári stanovili poradie úsekov aj po zvážení aktuálnej formy a pocitov, priamo v dejisku MS. Ako rozbiehač štafety bol na prvom úseku T. Mušínský. Nepodarilo sa mu však držať kontakt so skupinou pretekárov na 11.-15. mieste, dopustil sa viacerých zaváhaní a odovzdával až na 30. mieste. Na druhom úseku sa podarilo D. Slámovi vylepšiť pozíciu SR o jedno miesto, odovzdával na 29. mieste, keď na svojom úseku obsadil 25. miesto. Na tretí, záverečný úsek štafety nastúpil J. Chupek. Dokázal vylepšiť pozíciu SR o ďalšie 4 miesta, a nakoniec dobehol na 25. mieste, keď na svojom úseku dosiahol 21. najlepší výkon. Celkový výsledok štafety bol však len priemerný a nijako výrazný.

Celkové vystúpenie SR na MS v OB 2019 je len odrazom reálneho stavu slovenského vrcholového orientačného behu. Trend je stále rovnaký, za posledných 5-6 rokov sa okrem jedného, dvoch nadpriemerných výsledkov (prvá polovica výsledkovej listiny), nepodarilo slovenským pretekárom nijako významnejšie presadiť. Je to zapríčinené z veľkej časti aj amaterizáciou podmienok vrcholových pretekárov (nemáme ani jedného pretekára v žiadnom rezortnom stredisku v tabuľkovom zaradení športovec s finančnou podporou, alebo nemožnosťou zúčastňovať sa kvalitných zahraničných pretekov v rôznorodých terénoch na profesionálnej úrovni) a z tohto dôvodu asi nie je možné očakávať ani výrazné preniknutie do vrchnejšej polovice výsledkových listín vrcholných pretekov, akými sú aj MS v OB. Ak aj porovnáme výsledky z posledných MS v OB v rozličných terénoch, nielen tieto posledné v škandinávskom teréne Nórska, sú veľmi podobné, často zhodné, v druhej polovici výsledkových listín.

Nádejou môže byť črtajúca sa skupina mladšej generácie pretekárov, z ktorých dvaja dostali šancu pre štart na MS aj tento rok. Je tiež potrebné, aby sa aj v ženskej kategórii vytvorila skupina motivovaných pretekárov, ktoré by mali nielen ambíciu štartu na MS v OB, ale i zodpovedajúce tréningové úsielie, priamo vedúce k zlepšeniu.

V roku 2020 sa uskutočnia v Dánsku prvé tzv. urbánne MS v OB, so šprintovými disciplínami, a najbližšie lesné MS v OB sa uskutočnia v roku 2021 v českých terénoch pieskovcových skál a to by mala byť dostatočná motivácia už teraz začať s kvalitnou prípravou.

Kompletné výsledky s detailami (parametre tratí, počty pretekárov a ďalšie údaje) sú uvedené na stránke IOF Eventor: <https://eventor.orienteing.org/Events/Show/5326>

V Bratislave, 07.11.2019, za RT dospelých v OB J. Wallner, J. Pollák, M. Dávidík